

Zoektocht naar topadvocaten

Zorgvisie organiseerde in 2015 haar eerste verkiezing voor de beste advocaten in de gezondheidszorg. Dat leverde een eerbiedwaardig rijtje 'toppers' op. *Wie zal er dit jaar bovenaan staan?*

tekst Carina van Aartsen beeld Fotolia

TWEE JAAR GELEDEN IS OP basis van een inventarisatie onder een aantal grote kantoren een ranglijst gemaakt. Aan de inventarisatie hebben twaalf advocatenkantoren meegedaan en vijf zorginstellingen. Dit leidde tot een top-4. Dit jaar is besloten de zoektocht te verbreden om meer advocaten de gelegenheid te geven mee te doen. Externe partijen zijn achterwege gelaten waarmee het een verkiezing is geworden door advocaten onderling.

Persoonlijk benaderd

Een zoektocht op internet leverde veertig advocatenkantoren op met een aparte zorggroep. In totaal zijn 258 advocaten

persoonlijk benaderd via e-mail. In de mail was een schema gevoegd met zeven categorieën: Medische Aansprakelijkheid en Tuchtrecht; Regulatory; Mededinging; Privacy, Beroepsgeheim en IT-recht; Aanbesteding en Zorginkoop; Arbeidsrecht en Medezeggenschap; Ondernemingsrecht. De keuze voor deze indeling is gemaakt in samenspraak met enkele advocaten.

Per categorie mochten drie namen worden genoemd van collega's die tot de top van hun vakgebied behoren. Maximaal één van de namen per categorie mocht iemand zijn van het eigen kantoor. In een eerste ronde reageerden 84 van de aangeschreven advocaten met een deels of volledig ingevuld schema. Opvallend: er waren advocatenkantoren die van

collega's hadden gehoord over de Zorgvisie-verkiezing en vroegen om mee te mogen doen. Vier kantoren meldden zichzelf aan. Zo groeide de totaalgroep naar 96 advocaten. De respons steeg naar 114 na verzending van een reminder. De ingevulde schema's leverden een totaal aantal goed ingevulde resultaten op van 1698. Het aantal kantoren dat heeft meegedaan is 25. Het aantal verschillende namen komt uit op 248. Met behulp van Excel is een berekening gemaakt en kwamen er zes topadvocaten boven drijven met de meeste stemmen.

Kanttekeningen

Veel advocaten reageerden enthousiast op de enquête, de bereidheid om deel te nemen, was groot. Toch waren er ook kanttekeningen. Een advocaat reageerde: 'Ik doe mijn werk veelal onder de radar. Dan doe ik het goed. Mijn cliënten hebben geen behoefte aan publiciteit'. Een ander was van mening dat kleine kantoren in het nadeel zijn: 'U heeft alleen rechtsgebieden opgenomen waarbinnen grotere commerciële kantoren actief zijn. Jammer en onbevredigend vanuit het oogpunt van de vele advocaten die zich actief en met kennis van zaken bezig houden met gezondheidsrecht voor individuele cliënten, belangenverenigingen en kleine organisaties'. Enkele vastgoedadvocaten waren teleurgesteld dat er voor hun specialisatie geen aparte categorie was opgenomen. Tot slot waren sommigen van mening dat een goede 'gezondheidszorg-advocaat' van meerdere aspecten verstand moet hebben om zijn of haar werk goed te kunnen doen. Zo kan een goede mededingingsadvocaat niet zonder gedegen kennis van aanbesteding, zorginkoop en marktregulering.

Alle opmerkingen zullen ter overweging worden meegenomen bij een volgende versie van de verkiezing Topadvocaten in de zorg.

Benieuwd wie volgens de Nederlandse gezondheidszorgadvocaten *top of the bill* is? *Sla snel om.* ■

VERKIEZING TOPADVOCATEN IN DE GEZONDHEIDSZORG

Juridische top

De winnaar van de verkiezing Topadvocaten 2017 is een advocaat van een klein kantoor. *Het is Mieke de Die van Velink & De Die Advocaten in Amsterdam.*

tekst Carina van Aartsen

MAAR LIEFST 78 VAN HAAR COLLEGA'S hebben op Mieke de Die gestemd. Op de tweede plaats staat Joris Rijken van AKD Advocaten. Rijken kreeg 67 stemmen. Hij wordt op de voet gevolgd door Klaas Meersma, zijn collega bij hetzelfde kantoor. Op de vierde plaats is geëindigd, met 55 stemmen, Willemien Bischof van Van Doorne Advocaten. De vijfde plaats wordt gedeeld door Jaap Sijmons van Nysingh advocaten en Tom van Helmond van Loyens & Loeff. Zij kregen allebei 54 stemmen. Plaats zes tot en met tien worden achtereenvolgens bezet door: Marg Janssen; Tessa van den Ende en Willemien Kastelein; Diederik Schrijvershof; Melita van der Mersch; Cees Dekker, Matthijs van den Broek en Dimitri van Hoewijk.

TOP-10 ADVOCATEN GEZONDHEIDSZORG

Advocaat	Aantal stemmen
Mieke de Die (Velink & De Die)	78
Joris Rijken (AKD Advocaten)	67
Klaas Meersma (AKD Advocaten)	64
Willemien Bischof (Van Doorne Advocaten)	55
Tom van Helmond (Loyens & Loeff) Jaap Sijmons (Nysingh advocaten)	54
Marg Janssen (Van Doorne Advocaten)	41
Tessa van den Ende (Nysingh advocaten) Willemien Kastelein (Nysingh advocaten)	40
Diederik Schrijvershof (Maverick Advocaten)	39
Melita van der Mersch (Velink & De Die)	35
Cees Dekker (Nysingh advocaten) Matthijs van den Broek (Rutgers & Posch) Dimitri van Hoewijk (Van Doorne Advocaten)	33

In de lijst Topadvocaten 2015 stond Jaap Sijmons nog op nummer 1. Mieke de Die en Tom van Helmond deelden de tweede plaats. Op de derde plaats stond toen Weyer Verloren van Themaat van Houthoff Advocaten. De vierde plaats werd bezet door Rolf de Groot van Pels Rijcken & Droogleeve Fortuijn en Tessa van den Ende, Nysingh advocaten. Van den Ende viel met een zevende plaats dit jaar net buiten de top 5. Verloren van Themaat staat op plaats 23. De Groot is vertrokken bij zijn kantoor en is nu werkzaam als zelfstandig adviseur.

De gezondheidszorgadvocatuur is in te delen in verschillende specialisaties. Dit jaar is ervoor gekozen om aparte verkiezingen per specialisatie te volgen: Medische Aansprakelijkheid en Tuchtrecht; Regulatory; Mededinging; Privacy, Beroepsgeheim en IT-recht; Aanbesteding en Zorginkoop; Arbeidsrecht en Medezeggenschap; Ondernemingsrecht. De vrees van sommige respondenten dat deze indeling advocaten van kleine kantoren zou benadelen, is niet bewaarheid. Winnares Mieke de Die is van een drie-vrouws kantoor en ook haar twee partners Caren Velink en Melita van der Mersch zijn veelvuldig genoemd. Hetzelfde geldt voor advocaten van andere, kleinere kantoren die wel degelijk in de lijst voorkomen.

Medische aansprakelijkheid en Tuchtrecht

In deze categorie zijn zowel advocaten genoemd die in tuchtzaken medisch specialisten bijstaan, als gespecialiseerde letselschade-advocaten die procederen voor patiënten. Ook advocaten die zorginstellingen en beroepsbeoefenaren vertegenwoordigen in strafzaken vallen onder deze categorie.

Advocaat	Aantal stemmen
Willemien Kastelein (Nysingh advocaten)	30
Mieke de Die (Velink & De Die)	26
Michel de Ridder (KBS Advocaten)	25
Josée van de Laar (Beer advocaten)	16
Willemien Bischof (Van Doorne Advocaten)	14
Melita van der Mersch (Velink & De Die)	13
Koen Mous (Dirkzwager advocaten)	13
Caren Velink (Velink & De Die)	9
John Beer (Beer advocaten)	9
Bram Jansen (Jansen & Van Gaal advocaten)	7

1 MIEKE DE DIE, VELINK & DE DIE

Mieke de Die is sinds september 2000 advocaat. Sinds maart 2011 heeft zij haar eigen kantoor in Amsterdam, samen met twee partners. Mieke doet alleen zaken op het gebied van het gezondheidsrecht en dan meer specifiek voor zorgaanbieders. Zaken zijn overigens niet per se procedures, maar ook vaak adviezen.

Daarbij kan het gaan om advies aan een beginnende ondernemer in de zorg, of om advies aan een medisch specialist in moeilijkheden om een procedure te voorkomen. Als het gaat om procedures spannen tuchtzaken de kroon. Hierin treedt zij geregeld op voor artsen en andere professionals. Haar meest gedenkwaardige zaak was tussen een msb en een medisch specialist die uiteindelijk door het Scheidsgerecht Gezondheidszorg is beslecht. 'Het ging in die zaak om een uitvloeisel van een langdurig probleem met de desbetreffende vakgroep en het ziekenhuis. Vanaf 2015 veranderden de verhoudingen vanwege de nieuwe bekostigingssystematiek medisch specialistische zorg en moest het msb-bestuur zijn nieuwe rol oppakken. Het interessante van die zaak voor mij was vooral de combinatie van inhoud en bestuurlijke verhoudingen. In deze zaak heb ik mij in de advisering aan cliënt niet laten afschrikken door het onbekende. In goed overleg en met het oog op het belang van de goede patiëntenzorg zijn besluiten genomen die het probleem moesten oplossen. Gelukkig met succes.'

Regulatory

Wet- en regelgeving van de overheid kan nogal eens voor problemen zorgen. Denk bijvoorbeeld aan vermeende fraude met dbc-coderingen: opzet of onbegrepen NZa-regels? Deze advocaten weten alles van bekostigingsvraagstukken en regulering.

Advocaat	Aantal stemmen
Jaap Sijmons (Nysingh advocaten)	44
Joris Rijken (AKD Advocaten)	38
Klaas Meersma (AKD Advocaten)	19
Marg Janssen (Van Doorne Advocaten)	17
Ernst de Jong (KBS Advocaten)	15
Melita van der Mersch (Velink & De Die)	12
Tessa van den Ende (Nysingh advocaten)	9
Mieke de Die (Velink & De Die)	8
Martin Gelpke (Van der Feltz advocaten)	7
Tom van Helmond (Loyens & Loeff)	7

FOCUS JURIDISCHE ZAKEN

> Mededinging

De groei in het aantal fusies en overnames in de zorg zit er de laatste jaren goed in. In 2016 vonden maar liefst 81 fusies plaats. Een recordaantal. Hiermee was naar schatting 2,2 miljard euro gemoeid. Geen wonder dat een goede advocaat van groot belang is.

Advocaat	Aantal stemmen
Cees Dekker (<i>Nysingh advocaten</i>)	33
Diederik Schrijvershof (<i>Maverick Advocaten</i>)	32
Weyer VerLoren van Themaat (<i>Houthoff Buruma</i>)	19
Niels van den Burg (<i>KBS Advocaten</i>)	18
Cees Jan de Boer (<i>Van Doorne Advocaten</i>)	17
Joris Rijken (<i>AKD Advocaten</i>)	10
Marc Wiggers (<i>Loyens & Loeff</i>)	9
Sjaak van der Heul (<i>Dirkzwager advocaten</i>)	9
Tom van Helmond (<i>Loyens & Loeff</i>)	8
Annemieke van der Beek (<i>Kennedy Van der Laan</i>)	7

3 KLAAS MEERSMA, AKD ADVOCATEN

Klaas Meersma is in 1999 beëdigd als advocaat. De rechtszaken die hij voert, gaan altijd over het reilen en zeilen van een zorginstelling en de diversiteit aan onderwerpen is enorm: van tariefregulering tot geschillen met en tussen medisch specialisten, van gemeenten die hun eigen WNT hanteren tot een geschil over een mislukte fusie.

Zijn meest gedenkwaardige zaak in de afgelopen anderhalf jaar: 'Dat was een zaak die ik verloor en waarbij het teleurstellende arrest op de avond voor mijn vakantie in de mailbox lag. Ik heb de volgende dag 1200 km naar Frankrijk alleen in de auto zitten balen.' Klaas kijkt met trots terug op een zaak uit 2008 die hij deed voor honderden zorginstellingen tegen de zogenoemde vermogensklem van toenmalig minister Ab Klink. 'Klink had besloten dat het vermogen van instellingen dat vastlag in het vastgoed, blijvend voor de zorg moest worden bestemd. Op zich helemaal geen slecht idee, maar juridisch was er geen grondslag voor een dergelijke verplichting. Die zaak wonnen we bij de Raad van State. Voor mij nog altijd een hoogtepunt in mijn advocatuurlijke loopbaan, en die heeft mij doen besluiten me volledig op de zorg te storten. Advocaat in de zorg zijn is heel bevredigend, elke dag leerzaam, en kanaliseert mijn belangstelling voor de (semi-)publieke sector.'

2 JORIS RIJKEN, AKD ADVOCATEN

Joris Rijken is sinds 2007 advocaat. Met ingang van 1 juni 2017 is hij benoemd tot partner van AKD.

Joris procedeert vooral tegen de overheidstoezichtshouders in de zorg: NZa, IGZ en ACM. Ook tegen zorgverzekeraars en gemeenten doet hij geregeld zaken. Zijn meest gedenkwaardige zaak is het onderzoek dat hij samen met economen van de Erasmus Universiteit Rotterdam heeft gedaan in opdracht van het ministerie van VWS. 'We hebben onderzocht hoe de overheid kan stimuleren dat zorgverzekeraars en zorgaanbieders contracten sluiten die goed zijn voor de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg. Een belangrijke uitkomst is dat het

macrobeheersinstrument (mbi) juridisch kwetsbaar is. Dat mbi komt erop neer dat de overheid tegen zorgaanbieders zegt: 'Wij gaan misschien een heffing opleggen over uw omzet in 2017; in 2019 hoort u hoe hoog die is.' Met zo'n onvoorspelbare dreiging kunnen zorgaanbieders natuurlijk nooit rekening houden. Daarom is er een aanzienlijke kans dat het mbi in strijd is met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Aan dit onderzoek heb ik met heel veel plezier gewerkt. Je krijgt niet vaak de kans zo grondig te kijken naar de machinekamer van het zorgstelsel. Mijn 'gewone' praktijk is hectisch: ik breng vaak binnen een dag advies uit. Nu was de looptijd enkele maanden, dat is ook wel eens fijn. Het rapport is onlangs aangeboden aan VWS en de Tweede Kamer. Het zou mooi zijn om onze adviezen binnenkort terug te zien in het nieuwe regeerakkoord.'

Privacy, Beroepsgeheim en IT-recht

Privacybescherming en lekkende gegevens, maar ook schending van het medisch beroepsgeheim. Daar gaat het hier over. IT-recht is een opkomende specialisatie waar advocaten te hulp schieten bij mislukte automatiseringsprojecten, het opstellen van software- en hardwarecontracten tot en met verwijdering van zoekresultaten op Google.

Advocaat	Aantal stemmen
Mieke de Die (<i>Velink & De Die</i>)	34
Hesther de Vries (<i>Kennedy Van der Laan</i>)	25
Oswald Nunes (<i>KBS Advocaten</i>)	15
Dimitri van Hoewijk (<i>Van Doorne Advocaten</i>)	14
Luuk Arends (<i>Dirkzwager advocaten</i>)	14
Wouter Koelewijn (<i>Van Benthem & Keulen</i>)	10
Ernst de Jong (<i>KBS Advocaten</i>)	8
Caren Velink (<i>Velink & De Die</i>)	8
Kim Lucassen (<i>Loyens & Loeff</i>)	7
Willemien Kastelein (<i>Nysingh advocaten</i>)	7

4 WILLEMEN BISCHOT, VAN DOORNE ADVOCATEN

Willemien Bischoot is beëdigd op 1 september 1991.

'Eindeloos lang dus al. Dit maakt dat ik het vak gaandeweg anders ben gaan uitoefenen. Steeds minder alleen als jurist en meer ook als strategisch

meedenker.' Willemien voert vooral geschillen van strategisch belang voor zorginstellingen, msb's en andere maatschappelijke ondernemingen. Zij doet dit bij de civiele rechter, de bestuursrechter en het Scheidsrecht. 'Het meest gedenkwaardig vind ik het als advocaat om zorginstellingen bij te mogen staan op momenten waarop ze onder de aandacht komen van externe toezichthouders of financiers. Vaak gaat dat gepaard met publiciteit en dat leidt tot veel extra onrust. Ik lever in dat soort situaties graag een bijdrage aan een oplossing. Voor mij persoonlijk betekent dit dat ik de zaak vaak bijna net zo "mee naar huis" neem als de betrokken bestuurders.'

Aanbesteding en Zorginkoop

Waar diensten moeten worden aanbesteed, of worden verkocht, zijn juridische procedures onvermijdelijk. Het kan hoog oplopen: herinnert u zich nog ouderenzorgorganisatie Careyn die het inkoopbeleid wijkverpleging van Zilveren Kruis bij de rechter heeft aangevochten? De zorgverzekeraar won. De betrokken advocaten staan in onderstaande lijst.

Advocaat	Aantal stemmen
Tom van Helmond (<i>Loyens & Loeff</i>)	37
Klaas Meersma (<i>AKD Advocaten</i>)	26
Mascha Bots (<i>KBS Advocaten</i>)	18
Koen Mous (<i>Dirkzwager advocaten</i>)	16
Joris Rijken (<i>AKD Advocaten</i>)	15
Marg Janssen (<i>Van Doorne Advocaten</i>)	15
Matthijs Mutsaers (<i>Nysingh advocaten</i>)	7
Arnold Versteeg (<i>Macro & Versteeg advocaten</i>)	7
Tessa van den Ende (<i>Nysingh advocaten</i>)	6
Richard-Jan Roks (<i>Kennedy Van der Laan</i>)	6
Ria Fahner (<i>Pels Rijcken & Droogleeve Fortuijn</i>)	6
Melita van der Mersch (<i>Velink & De Die</i>)	6

Arbeidsrecht en Medezeggenschap

Er lijkt even een eind te zijn gekomen aan de massaontslagen in de thuiszorg. Toch blijft er nog genoeg werk aan de winkel voor arbeidsrechtadvocaten. Mogen zorginstellingen arbeidsvoorwaarden van hun werknemers eenzijdig aanpassen of hun medewerkers lager inschalen? Daar valt over te twisten.

Advocaat	Aantal stemmen
Willemien Bischoot (<i>Van Doorne Advocaten</i>)	28
Ruud van der Mark (<i>KBS Advocaten</i>)	27
Dirk Jan Rutgers (<i>Rutgers & Posch</i>)	21
Pieter Bergkamp (<i>Dirkzwager advocaten</i>)	14
Inge de Laat (<i>Rutgers & Posch</i>)	11
Martijn van de Mortel (<i>Nysingh advocaten</i>)	11
Hermine Voûte (<i>Loyens & Loeff</i>)	8
Frans Landstra (<i>Hanze advocaat</i>)	8
Simon van IJsendoorn (<i>Kennedy Van der Laan</i>)	6
Mieke de Die (<i>Velink & De Die</i>)	6

**5 TOM VAN HELMOND,
LOYENS & LOEFF**

Tom van Helmond is ruim twaalf jaar advocaat en is sinds 2015 partner binnen het Zorgteam van Loyens & Loeff. Zijn procespraktijk speelt zich vooral af op de gebieden zorginkoop en zorgregulatorisch recht en beslaat het

gehele speelveld in de zorg. 'Een zaak die mij erg is bijgebleven, is de zaak die we namens Zilveren Kruis en VGZ tegen de NZa hebben aangespannen. De NZa had via een extern onderzoeksbureau *mystery callers* ingezet om te onderzoeken of de informatievoorziening van de zorgverzekeraars aan verzekerden omtrent hun polis op orde was. De opzet en de uitvoering van het onderzoek kon naar ons idee juridisch niet door de beugel en zorgverzekeraars dreigden daardoor schade te leiden. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven was het met ons eens en de NZa heeft haar maatregel vervolgens ingetrokken. Deze zaak was gedenkwaardig omdat het juridisch onontgonnen terrein was, er onder forse tijdsdruk gewerkt moest worden, teamwork de doorslag gaf en een scherp en succesvol pleidooi nou eenmaal het mooiste is om te doen. Verder staat me nog bij dat we op de dag van de uitspraak op teamuitje waren en we met elkaar uitgebreid op de goede afloop hebben geproost.'

Ondernemingsrecht

Hier staat de dynamiek van de zorgonderneming centraal. Het kan gaan om geschillen tussen bestuurders, msb's en toezichthouders. Maar ook om onbehoorlijk bestuur en faillissementszaken.

Advocaat	Aantal stemmen
Matthijs van den Broek (<i>Rutgers & Posch</i>)	34
Tessa van den Ende (<i>Nysingh advocaten</i>)	18
Jurriaan Verduijn (<i>KBS Advocaten</i>)	18
Louis Houwen (<i>Dirkzwager advocaten</i>)	17
Dimitri van Hoewijk (<i>Van Doorne Advocaten</i>)	16
Matthijs Ingen-Housz (<i>INGEN HOUSZ</i>)	14
Willemien Bischof (<i>Van Doorne Advocaten</i>)	11
Klaas Meersma (<i>AKD Advocaten</i>)	11
Fenna van Dijk (<i>Kennedy Van der Laan</i>)	10
Frank Leijdesdorff (<i>Loyens & Loeff</i>)	8

6 JAAP SIJMONS, NYSINGH ADVOCATEN

Jaap Sijmons is bijna dertig jaar advocaat. Aanvankelijk was hij ook in het ondernemingsrecht werkzaam, maar nu

heeft hij alweer vijftien jaar volledig een gezondheidsrechtelijke praktijk. Jaap voelt zich naar eigen zeggen 'nog wel een beetje generalist' op het brede spectrum van het gezondheidsrecht, maar is uiteindelijk toch het meeste bezig met geschillen met de overheid over tarieven (NZa) en kwaliteit (IGZ). Verder houdt hij zich bezig met de contractuele zaken in de organisatie van de

zorg, zoals tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars of van ziekenhuizen met medisch specialisten. 'Ik vind het mooi om voor de NVZ en ziekenhuizen te procederen over de verantwoordelijkheid van het ziekenhuis voor het informeren van de patiënt over de dekking van zijn polis. Een principiële punt in het stelsel. Het deed me ook veel om bij de Raad van State vorig jaar het beroep in de bekende zaak van de huisarts uit Tuitjenhorn te mogen winnen. De Inspectie had te hard ingegrepen. Regels en toezicht zijn nodig, maar hebben hun schaduwkant. Mijn drive als advocaat is om dan de schade voor personen en instellingen tegen te gaan en zo mogelijk te voorkomen.'